

Code No. 6010

Roll No.

SET : A

D. El. Ed. 1st Year Exam., July/August – 2024

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Re-appear/Mercy Chance Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें। रोल नं० के अतिरिक्त प्रश्न-पत्र पर अन्य कुछ भी न लिखें और वैकल्पिक प्रश्नों के उत्तरों पर किसी प्रकार का निशान न लगाएँ।

6010/(Set : A)

P. T. O.

- (vii) ਕ੍ਰਪਯਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪੂਰਵ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਵ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰੀਖਾ ਕੇ ਉਪਰਾਨਤ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਮੇਂ ਕੋਓਂ ਫਾਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਆ ਜਾਯੇਗਾ।
- (viii) ਸਬੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈਂ।
- (ix) 3 ਅੰਕ ਕੇ ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਤਥਾ 5 ਅੰਕ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 75 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਫੀਜ਼ਿਏ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ - ਪਹਿਲਾ

1. ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਚੌਥੀ ਟੋਲੀ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਅੱਖਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ? 1
 - (ੳ) ਕ ਖ ਗ ਘ ਙ
 - (ਅ) ਚ ਛ ਜ ਝ ਵ
 - (ੲ) ਤ ਥ ਦ ਧ ਨ
 - (ਸ) ਟ ਠ ਡ ਢ ਣ

2. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਮੇਂ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
 - (ੳ) ਬਿੰਦੀ
 - (ਅ) ਅੱਧਕ
 - (ੲ) ਟਿੱਪੀ
 - (ਸ) ਮੁਕਤਾ

3. ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਚਾਰ ਪੱਧਰ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿਖਣਾ
 (ਅ) ਨੱਚਣਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਲਿਖਣਾ
 (ੲ) ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਹੱਸਣਾ, ਲਿਖਣਾ
 (ਸ) ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜ੍ਹਨਾ, ਗਾਉਣਾ
4. ਸੂਖਮ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੇ ਦੋ ਢੰਗ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 1
- (ੳ) ਸੂਖਮ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਸਥੂਲ ਪੜ੍ਹਾਈ
 (ਅ) ਉੱਚੀ ਪਾਠ ਅਤੇ ਮੋਨ ਪਾਠ
 (ੲ) ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ
 (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
5. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 3
6. ਲਿਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਲਿਖਣ ਕੌਸ਼ਲ ਦੇ ਕੋਈ ਚਾਰ ਉਦੇਸ਼ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ - ਦੂਸਰਾ

7. ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜੋ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦੇ ਗੁਣ ਜਾਂ ਔਗੁਣ ਦੱਸੇ, ਉਸਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਨਾਂਵ
 (ਅ) ਪੜਨਾਂਵ
 (ੲ) ਕਿਰਿਆ
 (ਸ) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

8. ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ
(ਅ) ਨਿਰਾਰਥਕ-ਸ਼ਬਦ
(ੲ) ਸਾਰਥਕ-ਸ਼ਬਦ
(ਸ) ਵਰਣ
9. ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3
10. ਵਾਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ। 5

ਜਾਂ

ਸੰਬੰਧਕ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ - ਤੀਸਰਾ

11. One-Act Play ਨੂੰ ਕਿਸ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਕਵਿਤਾ
(ਅ) ਕਹਾਣੀ
(ੲ) ਨਾਟਕ
(ਸ) ਇਕਾਂਗੀ
12. “ਸਾਹਿਤ ਜੀਵਨ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਹੈ” ਇਹ ਕਥਨ ਕਿਸ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਗੋਰਕੀ (ਅ) ਮੈਥੀਉ ਆਰਨਲਡ
(ੲ) ਆਰਨਲਡ ਬੈਨਟ (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

13. ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ? 1
- (ੳ) 1273 ਈ: ਵਿੱਚ
- (ਅ) 1173 ਈ: ਵਿੱਚ
- (ੲ) 1237 ਈ: ਵਿੱਚ
- (ਸ) 1137 ਈ: ਵਿੱਚ
14. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਾਹਕਾਰ ਰਚਨਾ ਕਿਹੜੀ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ
- (ਅ) ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ
- (ੲ) ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ
- (ਸ) ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ
15. ਕਿੱਸਾ ਕਾਵਿ ਧਾਰਾ ਦਾ ਮੋਢੀ ਕਿਸ ਕਵੀ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਅਲੀ ਹੈਦਰ
- (ਅ) ਕਾਦਰਯਾਰ
- (ੲ) ਦਮੋਦਰ
- (ਸ) ਮੁਕਬਲ
16. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3

ਜਾਂ

ਜੀਵਨੀ ਦੇ ਗੁਣਾਂ - ਲਛਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।

ਯੂਨਿਟ - ਚੌਥਾ

17. ਰਚਨਾ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀ ਹੈ?

1

(ੳ) Story

(ਅ) Essay

(ੲ) Composition

(ਸ) Auto-Biography

18. ਸੰਵਾਦ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ।

1

(ੳ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੰਵਾਦ

(ਅ) ਬਾਹਰੀ ਸੰਵਾਦ

(ੲ) ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ

(ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

19. ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਲਿਖਾ-ਪੜ੍ਹੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

1

(ੳ) ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ

(ਅ) ਰਸਮੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ

(ੲ) ਨਿੱਜੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ

(ਸ) 'ੳ' ਅਤੇ 'ੲ' ਠੀਕ ਹਨ

20. ਸੰਵਾਦ ਦਾ ਸਧਾਰਨ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ?

1

(ੳ) ਵਿਵਾਦ

(ਅ) ਸੁਆਦ

(ੲ) ਦੇਖਭਾਲ

(ਸ) ਗੱਲਬਾਤ

21. ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ। ਇਸ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

3
